MIESIĘCZNIK HERALDYCZNY

ORGAN TOWARZYSTWA HERALDYCZNEGO WE LWOWIE

Nr. 1. **Lwów, Styczeń 1909.** **Rok II.**

Warunki przedpłaty:
Przedpłata na Miesięcznik wynosi rocznie:
6 K. = 5 Mk. = 4 Rb.
Numer pojedynczy 75 hal., z przesyłką 80 hal.
Przedpłata na Rocznik wynosi:
10 K. = 9 Mk. = 5 Rb.

Członkowie Towarzystwa heraldycznego, płacący prócz wpisowego w kwocie 2 K, roczną wkładkę 12 K, otrzymują Miesięcznik i Rocznik bezpłatnie.
Wkładki i przedpłatę należy nadsyłać: Towarzystwo heraldyczne (Dr. M. Dunin-Wąsowicz) Lwów, pl. Strzelecki 5A
Korespondencye i rękopisy pod adresem:
Dr. Władysław Semkowicz, Lwów, ulica Zamojskiego l. 14.

Przyczynki do teoryi runicznej.

Nie jest moim zamiarem poddawać krytyce głośną i świetną teoryę śp. Piekosińskiego, wywodzącą z run skandynawskich herby polskie. Dla przyszłego badacza tej kwestyi, tak ważnej dla poznania genezy społeczeństwa, a szczególnie szlachty, chcę podać tu kilka drobnych przyczynków, tyczących się różnego rodzaju znaków własnościowych, blizkich kształtem run, a więc i naszych najstarszych herbów.

1. Ciekawą wiadomość o znakach własnościowych ze stron bardzo odległych zawdzięczam uprzejmości mojego słuchacza z przed lat kilku, p. Józefa Zawadzkiego. Przeszłego roku odpłynął do Ameryki południowej i osiadł w Paranie. Z wykładów śp. Piekosińskiego, jak i z prac tegoż uczonego, zapoznał się dokładniej z teoryą t. zw. runiczną. I oto odnalazł w Paranie znaki, do run podobne. Mianowicie zwróciły jego uwagę piętna koni caboclosów, siedzących w pierwotnych bardzo stosunkach po lasach. Kilka takich piętn odrysował w liście do mnie pisanym w maju 1907 r. Oto jak one się przedstawiają:

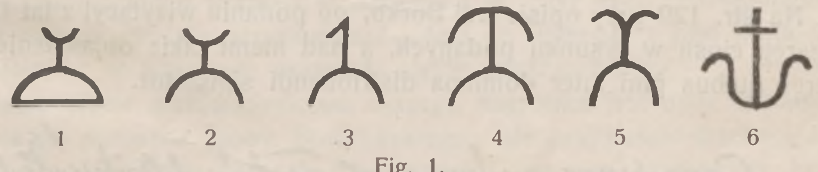

Fig. 1.

Podobieństwo do znaków t. zw. runicznych w herbach szlachty polskiej na pierwszy rzut oka uderzające. Dość porównać te piętna ze znakami runicznymi np. w ostatniem zestawieniu tychże znaków przez śp. Piekosińskiego w pracy: Herbarz szlachty średniowiecznej (Herold polski, rocznik 1905 i 1906). Piętna 1, 2 i 3 są bardzo bliskie herbów, podanych w tejże pracy pod nr. 16 i 6 (str. 56), piętno 4 odpowiada

zupełnie herbom nr. 75 i 82 (str. 69), piętno 6 odpowiada herbom nr. 504 i 1277 (str. 115 i 220).

2. Docent dr. Bujak zwrócił mi uwagę na pracę wspólną dwóch pisarzy: C. Schrötera i M. Rikli'ego: *Botanische Exkursionen in's Bedretto-, Formazza- und Bosco-Tal.* W pracy tej podane są także ubocznie i znaki domowe (Haus u. Hofmarken), a to z Pommatu, w północnym Piemoncie (str. 343) i z Bosco w płd. Szwajcaryi, w kantonie Tessin (str. 365). I wśród tych znaków niejeden taki, który do run bardzo zbliżony, choć są one na ogół już więcej skombinowane. Podaję dla przykładu kilka takich, które więcej zbliżają się do naszych „run".

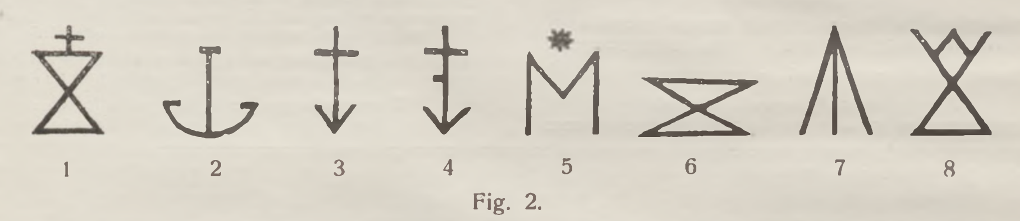

Fig. 2.

I dla tych znaków możnaby także znaleźć odpowiedniki wśród runicznych tematów herbów polskich. Tak można zestawić znak 6 z herbem, podanym przez Piekosińskiego w powyżej cytowanej pracy jako nr. 992 (str. 180), znak 7 z herbem nr. 1068 (str. 191), znak 3 i 4 z herbami nr. 818 i 824 (str. 152). Znak 1 podobny do herbu nr. 993 (str. 180, krzyż tu inaczej położony).

Co ciekawe, to to — na co zwrócił mi uwagę dr. Bujak — iż nazwiska właścicieli, względnie rodów, do których oni należą, u niektórych mieszkańców z Bosco mają brzmienie, jakby słowiańskie ich pochodzenie wskazujące. Tak znaku pod 3 i 4 podanego, używa Tomamichel z rodu (Abstammung) *Schremersch*, znaku pod 5: Sartori z rodu *Chlepisch*, znaku pod 7: Tomamichel z rodu *Jakusch*. Ale ta kwestya należy już do filologii i do etnologii — więc tylko ją tu zaznaczam.

3. Ostatni przyczynek Polski się tyczy. Wiemy, iż w Polsce znaki własnościowe są i w późniejszych czasach w użyciu. Mają swoje ciekawe znaki bartnicy, których używają dla oznaczenia własności barci. Z aktów granicznych często się dowiadujemy, iż na granicach — na drzewach lub kamieniach — wycinano takie ciosna. Tutaj podaję szereg takich znaków, używanych we wsiach kapituły krakowskiej i to jeszcze w XVI. wieku. W Bibliotece ks. Czartoryskich znajduje się rękopis (nr. 1289) z XVI. stulecia, zawierający lustracye dóbr kapituły krakowskiej z lat 1537—1572, zatytułowany: Regestrum visitationum villarum prestimonialium ecclesie cathedralis Cracoviensis MDXXXVII. Na str. 129 przy opisie wsi Borku, po podaniu wizytacyi z lat 1560—1572 następuje szereg ciosn w rysunku podanych, a nad niemi takie objaśnienie:

Caracteres quibus pini inter dominos distribuendi signantur.

Caracteres quibus pini inr dnos distribuendi signant.

Fig. 3.

Znaki to kościelne. O tem, by użytkowano herby kanoników jako ciosna, nie ma mowy. Niektóre tylko z tych znaków odnieśćby można do herbów. Inne jednak, nie mające więc związku z herbami, przecież przedstawiają tensam typ: połączenie różnorakie kresek prostych i krzywych — to, co stanowi także cechę zasadniczą run i herbów polskich, lecz również piętn na koniach caboclosów, czy znaków własnościowych szwajcarskich. A przypomnieć jeszcze należy, przez prof. Małeckiego w Studyach heraldycznych (t. II., str. 380) opisane znaki z Heli lub tamhy ludów kaukaskich. Nasuwa się mimowoli pytanie: czy znaki takie proste, tak łatwe do skonstruowania, można z sobą łączyć związkiem przyczynowym, wyprowadzać jedne z drugich z powodu ich podobieństwa? Czy to podobieństwo nie jest tylko przypadkowe? Boć przecie nikt chyba nie będzie się dopatrywał przyczynowej zależności piętn koni brazylijskich z runami lub tamhami? Może tych kilka przykładów pobudzi do dalszych badań nad rozwiązaniem zagadki genezy polskich herbów.

Dr. Stanisław Kutrzeba (Kraków).

Mikołaj Bogusz z Kościelca.

(1492—1560).

W kościele OO. Dominikanów w Krakowie, w kaplicy św. Tomasza (drugiej na prawo od wejścia), zwraca uwagę piękny renesansowy nagrobek Mikołaja Bogusza, herbu Połukoza, wojskiego lubelskiego, starosty krasnostawskiego, zmarłego, jak napis objaśnia, w Krakowie, dnia 6. września 1560 r. w 68 roku życia (ryc. 4). Pomnik ten, zniszczony w pożarze kościoła w r. 1850, dwukrotnie odnawiany kosztem rodziny w latach 1881 i 1906, jest cennym zabytkiem sztuki. Autora jego nie znamy, nie ulega wszakże wątpliwości, że nagrobek, a w szczególności wykuta w piaskowcu postać rycerza w zbroi, jest dziełem mistrza włoskiego. Traktowanie postaci zmarłego, układ ciała i akcesoryów, cała wogóle ornamentyka, przypomina żywo szczegóły z pomnika Piotra Boratyńskiego, kasztelana bełzkiego (†1558), w katedrze na Wawelu, którego autorem jest, jak wiadomo, słynny Gianmaria Padovano, zwany *il Musca*, twórca pomnika biskupa Piotra Gamrata (†1545), Zygmunta Starego (†1548) w Krakowie, Jana Kamienieckiego (†1560) w Krośnie i in. Styl więc i chronologia pomnika Mikołaja Bogusza, pozwalają przypuszczać, że i on wyszedł z pod dłuta Padovana, którego działalność w Krakowie przypada na te właśnie czasy.

Wprawdzie ujęcie architektoniczne naszego nagrobka jest dość skromne i mniej wytworne, niż na pomniku Piotra Boratyńskiego, ale przypuścić trzeba, że pomnik Bogusza był w późniejszych czasach przestawiany, zaczem przemawia brak części szczytowej z herbem, którą posiada pomnik Piotra Boratyńskiego i Jana Kamienieckiego, nadto boniowanie podstawy pomnika, wskazujące na późniejszą epokę.

Pozostawiając znawcom sztuki ocenę samego pomnika, postanowiłem przyjrzeć się bliżej osobie zmarłego i zbadać jego stanowisko w historyi rodziny i współczesnego społeczeństwa.

*

Chodzi w szczególności o stwierdzenie, czy słusznie uchodził Mikołaj Bogusz za zagorzałego różnowiercę, aryanina i profanatora kościoła w Kościelcu[1]).

Napis na tablicy nagrobkowej opiewa:

D O M
NICOLAO BOGVSZ TRIBV LVBLINENSI CAPITANEO CRASNO
STAVIENSI VIRO SVMA PRVDENTIA ATQE FIDE SINGVLARI
QE SVAVITATE ORACIONIS PREDITO AC SIMVL ETIAM
SCIENTIA REI MILITARIS CETERIS QE PRECLARIS
ORNAMENTIS CVMVLATO EXCVRATORES TESTAMEN
TI AMICO DE SE OPTIME MERITO POSVERVNT. OBIIT
VI SEPTEMBRIS ANNO DOMINI M D L X AETATIS
VERO SVAE ANNO LXVIII.

Lakoniczny ten napis wymaga bliższego rozpatrzenia.

Okazuje się zeń, że Mikołaj Bogusz umarł 6. września 1560 r. mając lat 68 i że nagrobek powyższy postawili mu kuratorowie jego testamentu, jako najlepszemu przyjacielowi swemu. Kto byli ci kuratorowie, nie wiadomo, nie pewną jest również data postawienia pomnika. Natomiast wiadomo nam z aktów krakowskich, że tenże Mikołaj na 15 dni przed śmiercią, we czwartek przed św. Bartłomiejem (dnia 22. sierpnia) r. 1560[2]), będąc już chorym, wniósł do ksiąg grodzkich krakowskich inskrypcyę na rzecz swych bratanków, Jana, Stanisława i Mikołaja Boguszów, mocą której przekazał im prawem spadku swe dobra dziedziczne: Kościelec w ziemi krakowskiej, w powiecie proszowskim, Markową Wolę i Kowalską czyli Boguszową Wolę w ziemi sandomierskiej, powiecie radomskim, nadto pewne działy w Łapienniku w ziemi chełmskiej, powiatu krasnostawskiego, oraz dobra zastawne: Łubnicę, Górę, Orzelec mały i wielki, Grabowo, Budziszyn, Przeczów, Liczbę, Otalierz, Wolę Otalieską i Zrębin, należące do starostwa krasnostawskiego. O testamencie ani o jego kuratorach niema w tym akcie mowy. Zdaje się, że testament musiał być na piśmie przedtem osobno sporządzony, a jednym z kuratorów był zapewne Jan Tarnowski, który go w r. 1553, jak niżej zobaczymy, w sprawie o dziesięciny z Kościelca przed konsystorzem krakowskim zastępował.

Z powyższego aktu dowiadujemy się, jakie dobra Mikołaj Bogusz posiadał, a nadto wnosimy, że nie miał własnych potomków (zdaje się, że nie był nawet wcale żonaty), tylko trzech bratanków (nepotibus suis ex fratre germanis), którym przekazał cały swój majątek.

Ci trzej jego spadkobiercy, Jan, Stanisław i Mikołaj Bogusze, byli synami najmłodszego brata, Jana Bogusza, komornika radomskiego (1544) i tegoż żony, Zofii Śreniawianki. Średnim bratem Jana i Mikołaja był ksiądz Kasper, pleban w Jemielnie (1535). Wszyscy ci trzej bracia byli synami Jana I. Bogusza, dziedzica Woli Markowej i Kowalskiej, zwanej także Boguszową.[3])

[1]) Z powodu sporu o dziesięciny w Kościelcu (o czem niżej) okrzyczano Mikołaja Bogusza heretykiem.

[2]) Castr. Cr. inscr. t. 80. p. 100.

[3]) Nazwa tej ostatniej pochodzi zapewne stąd, że poprzednio posiadał ją jakiś Bogusz (może ojciec Jana I.). Obydwie te Wole leżą nad Wisłą, na lewym jej brzegu, w parafii Regów, w powiecie kozienickim, ziemi radomskiej, naprzeciw Gołębia i Puław.

Jan I., ożeniony z Anną Małęczyńską (Kochanowską) 1505, posiadał nadto Piotrowice (w Radomskiem), które nabył w r. 1510 od Daniela Gniewosza i Sandowice (w Stężyckiem), nabyte w r. 1529 od Andrzeja Guta. W r. 1527 odstąpił te wsie najstarszemu synowi, Mikołajowi, który braci swych, Kaspra i Jana, przypuścił do współwłasności[1]). Siostra ich Zofia była żoną Stanisława Sobieskiego (1526.).

Z powyższego rodowodu widzimy, że Mikołaj Bogusz pochodził z linii Boguszów, osiadłej z końcem XV. wieku w powiecie radomskim, pierwotnie w Woli Kowalskiej, a następnie w Woli Markowej, Piotrowicach i Sandowicach. Obydwie te Wole powstały drogą kolonizacyi puszczy kozienickiej, dużo wcześniejszej[2]).

Gniazdem Boguszów-Połukoziców była jednak nie ziemia radomska, ale wiślicka, gdzie leżą Ziemblice, z których się wszyscy Bogusze wywodzą i gdzie znajduje się znaczna część rodowych posiadłości Połukoziców. Mikołaj Bogusz, choć niewątpliwie poczuwał się do wspólności pochodzenia ze swymi wiślickimi przodkami, piszącymi się z Ziemblic, sam tego przydomku nie używał, natomiast spadkobiercy jego, już w końcu XVI. wieku zaczęli dodawać sobie do nazwiska „Bogusz“ ten przydomek „z Ziemblic“, chociaż niema w aktach śladu, by który z nich jakie Ziemblice posiadał.[3])

Mikołaj Bogusz obok dziedzicznych dóbr w powiecie radomskim, posiadał także wieś Kościelec w powiecie proszowskim, którą nabył około r. 1552.

Kościelec położony nad rzeką Śreniawą, o milę na wschód od Proszowic, to stare gniazdo Kościeleckich z rodu Zabawów. Wisław, biskup krakowski (1232—1242), wymurował we wsi ojczystej wspaniały kościół romański pod wezwaniem św. Wojciecha, w którym chowali się Włodkowie h. Zabawa, dziedzice sąsiednich Piekar i Świradzic.[4]) Do parafii w Kościelcu należał także Posiłów.

Kościelec wraz z Posiłowem[5]) nabył Mikołaj Bogusz od Barbary Ostrorogowej, żony Jakóba Ostroroga, z domu Stadnickiej ze Żmigroda. Aktów nabycia tych dóbr nie

---

[1]) Na sejmie w Piotrkowie, d. 13. grudnia 1527 zeznaje Mikołaj Bogusz, że, powodowany braterską miłością, przypuszcza swych braci, Kaspra i Jana do współwłasności otrzymanych wówczas od ojca ich Jana dóbr: Kowalskiej Woli, Markowej Woli, Piotrkowa (sic), Sadowicz (sic) i Sadowskiej Woli, do których podniesienia wartości swemi sumami się przyczynili. (Metr. kor. N. 43. p. 374, r. 1527). Po inne szczegóły i cytaty odsyłam czytelnika do Bonieckiego: Herbarza polskiego t. I. str. 355.

[2]) Na dokumencie klasztoru w Trzemesznie z 27. stycznia 1380 (Kod. Wielkopolski t. III. N. 1770.) w sprawie sprzedaży części miasta Jeżowa na rzecz tegoż klasztoru przez Dominika z Worowic, występuje między świadkami: Jakusz de Boguszów, z czego wnosićby można, że ta Kowalska Wola już przedtem zwała się Boguszowem lub Boguszówką nb. jeśli nie jest tu mowa o Boguszkowie pod Magnuszewem, jak chce wydawca Kodeksu wpolskiego. W radomskiem jest jeszcze druga Kowalska Wola, dziś miasto Wolanów, będące w wieku XV. w posiadaniu Ciołków.

[3]) W ziemi wiślickiej spotykamy dwie wsie tej nazwy: w parafii Kazimierza mała (powiat wiślicki) i w parafii Koniemłoty (powiat szydłowski). (Słownik geograficzny).

[4]) Długosz, Lib. Benef. t. II. s. 165. Paprocki, Herby str. 557.

[5]) Według rejestru poborowego wojew. krakowskiego, powiatu proszowskiego, z r. 1595 (rękopis bibl. XX. Czartoryskich N. 329. str. 44) Kościelec miał $7\frac{1}{2}$ łanów z dziesięciną po groszy 30 = 7 fl. 15 gr., 4 zagrodników z rolą po 6 gr. = 24 gr., 8 komorników bez bydła po 2 gr. = 16 gr., 1 koło doroczne, szynk gorzałczany; karczmarz w Proszowicach czopuje sumę 6 fl. 7 gr. — Posiłów: 2 łany z dziesięciną po groszy 30=2 fl., 1 zagrodnik z rolą 6 gr.=2 fl. 9 gr. Obie te wsie należały w r. 1595 do Boguszów.

zdołaliśmy odszukać. Natomiast w aktach proszowskich znachodzi się kilka aktów, odnoszących się do sprzedaży Kościelca Mikołajowi Boguszowi i do poprzednich jego dziedziców, Mijomskich.

Z aktów tych wynika, że Kościelec w r. 1549 posiadała Barbara Stadnicka, żona Jakóba Ostroroga, dziedzica sąsiednich Pławowic, a do jego posiadania dobijali się z tytułu prawa bliższości Mijomscy (h. Niesobia), jako sukcesorowie Hieronima Moszyńskiego z Bnina (h. Łodzia) i Beaty Milanowskiej (h. Suchekownaty), żony Macieja Mijomskiego.[1]) Ażeby się uwolnić od tych nagabywań, Barbara Stadnicka sprzedała Kościelec Mikołajowi Boguszowi, staroście krasnostawskiemu, za 20 tysięcy złp. Sprzedaż Kościelca nastąpiła zdaje się przed 18. czerwca r. 1552[2]). Na tym bowiem terminie zapadł wyrok zaoczny w sądzie ziemskim proszowskim przeciw Stanisławowi Maciejowi Stadnickiemu, dziedzicowi Żmigroda, który jako bliższy skarżył Mikołaja Bogusza z powodu kupna Kościelca od Barbary Ostrorogowej, jego siostry stryjecznej, a następnie w r. 1554 żądał odeń wydania sobie Kościelca za zwrotem ceny kupna 20 tysięcy złp. Mimo to Mikołaj Bogusz, chociaż obcy, utrzymał się przy nabytym Kościelcu. Snać umiał on chodzić dobrze około swoich interesów i cieszył się poparciem wysokich osobistości.

Będąc dworzaninem króla Zygmunta I. i przełożonym dworu (praefectus curiae) biskupa Piotra Tomickiego[3]), dzierżawił od r. 1536 wieś Boszczynek w pow. proszowskim od uniwersytetu krakowskiego za 100 złp. rocznego czynszu. Górnicki w swoim *Dworzaninie* wychwala jego stateczność i rozum.[4])

W r. 1549 był już wojskim lubelskim i starostą krasnostawskim. Jako mąż zaufania króla Zygmunta Augusta, wysłany był w tym roku w poselstwie do Turcyi. Zygmunt August w dokumencie wystawionym w Krakowie dnia 20. lipca 1549, wyprawiając go w poselstwo a chcąc mu okazać swą łaskę, wypuścił mu w dzierżawę roczną dobra starostwa krasnostawskiego, którą w razie jego wcześniejszej śmierci, przed upływem terminu dzierżawy, przedłużył na rzecz jego sukcesorów, względnie egzekutorów testamentu.[5])

[1]) Terr. Prosz. t. 211, p. 283—5, 293—310, 392 i t. 212, p. 18.

[2]) Terr. Prosz. t. 213. p. 13, i t. 217. p. 40.

[3]) Tym tytułem podpisał się na liście do biskupa chełmskiego Dantyszka w r. 1534 (25. kwietnia pisanym), prosząc go o dzierżawę gruntów parafialnych w Gołębiu, jako przyległych do jego dóbr ojcowskich, Woli Boguszowej i Markowej: (Rękopis Bibl. Czartoryskich w Krakowie N. 1595. p. 671—674).

[4]) Łuk. Górnicki, Dworzanin, wyd. Piotrkowczyka, Kraków 1639. str. 172. „A Pan Bogusz, starosta krasnostawski siedząc niedawno między kanoniki krakowskimi, a mówiąc to o tym to o owym, z rzeczy mu jakoś przypadło, że miał pomienić praestimonium i rzekł miasto tego praestibulum. Prawda, że on po łacinie nie umie, ale przedsie (jako jest we wszystkiem baczny) bardzo dobrze wiedział, co znaczy to słowo i na schwał go tak wtenczas użył.“

[5]) Akt ten oblatowany został w grodzie krakowskim 22. sierpnia 1560 równocześnie z inskrypcyą na rzecz bratanków, Jana, Stanisława i Mikołaja (Oblatae Cracov. t. 80. p. 416.). Z aktu tego wynika, że Mikołaj Bogusz, udając się w r. 1549 w podróż do Konstantynopola, połączoną z niebezpieczeństwem życia, musiał przedtem sporządzić testament i złożyć go w ręce swych bratanków, względnie kuratorów, którzy list królewski oblatowali. Nazwiska kuratorów nie są podane. Zaznaczono tylko w aktach: „oblata litterarum sacrae majestatis regiae ex parte Bogusch“— oblatującymi musieli być zatem trzej wymienieni wyżej bratankowie, jako sukcesorowie Mikołaja Bogusza, którzy mieli zapewnioną korzyść z przedłużenia dzierżawy starostwa.

Podnieść tu należy pochlebne wyrażenie listu królewskiego, świadczące o zaufaniu, jakie król w nim pokładał. Zygmunt August wyraźnie motywuje swą łaskę dotychczasowemi zasługami posła: „quandoquidem et antea semper de nobis optime meritus est“. Nieznane nam są bliżej te zasługi Mikołaja Bogusza, ogólnie tylko określa je napis nagrobkowy w słowach: „vir summa prudentia atque fide singulari ac simul etiam scientia rei militaris ceterisque praeclaris ornamentis cumulatus“. Szlachetne rysy jego twarzy na płaskorzeźbie pomnika wskazują na męża pełnego powagi i energii. — (Dok. nast.)

Dr. Adam Bogusz (Kraków).

METRYKI.

PARAFIA: LIMANOWA. — Metryki chrztu św., ślubów i zejścia.

Tomów XIII od 1640—1850 r.[1])

Metryki chrztu św. tomów 8, mianowicie:
I. od 1644—1691 (brak lat 1660—1680).
II. „ 1693—1727.
III. „ 1728—1755.
IV. „ 1755—1787.
IV. *A)* od 1780—1787. (zawiera także metryki ślubów i zejścia).
V. od 1787—1804. (stanowi brulion t. V. *A)*.
V. *A)* od 1787—1824.
VI. „ 1824—1850.

Metryki ślubów tomów 3. a to:
I. od 1640—1710. (brak lat 1669—1671 i 1683—1697).
II. „ 1712—1779.
III. „ 1786—1850.

Metryki śmierci tomów 2 i tak:
I. od 1725—1778. (brak lat 1741—54).
II. „ 1786—1850.

Śluby i wypadki śmierci z lat 1779—1786. wpisane w księdze chrztów IV. *A*.

Księgi te, z wyjątkiem I. t. metryk chrztu znajdują się w względnie dobrym stanie, przechowywane z wielką troskliwością przez obecnego proboszcza ks. kanon. Łazarskiego. W metrykach tych spotyka się wiele nazwisk o wybitnie szlacheckiem brzmieniu, których posiadacze jednak znani są notorycznie jako wieśniacy lub mieszczanie. Do takich należą: Dębscy, Bogdanowscy, Garczyńscy, Sułkowscy, Trojanowscy, Dąbrowscy, Krajowscy, Piątkowscy. Ostatnie trzy nazwiska pojawiają się i między szlachtą, są to jednak całkiem odrębne rodziny. Banowscy jeszcze 1721 wymieniani jako szlachta, występują później stale, jako „famosi cives“ limanowscy. Toż i Czachurscy (Czachurszczyzna w Sowlinach) rzeczywista szlachta od drugiej połowy 18 w. chłopieją i zmieniają nazwisko na Czachura, pod którem i dziś jeszcze w Sowlinach żyją. Cętkowscy, niżsi funkcyonaryusze przy kościele w Limanowej wymienieni 1767 jako szlachta, przerabiają się z biegiem czasu na „Cętków“.

Z rodzin rdzennych, związanych nazwiskami z topografią miejscową, lub zdawna w tych stronach osiadłych, spotykamy w tych księgach niewiele i to sporadycznie. Prócz Trzecieskich (Trzycierz), Wielogłowskich (Wielogłowy), Miłkowskich (Miłkowa — wszystkie trzy miejscowości w pow. N. Sącz), Pieniążków z Krużlowej i gorliwych aryan Kreszów, z niedalekiej Męciny, którzy w tych stronach do ostatnich niemal czasów przebywali, spotykamy: Koszarskich (Koszary pod Limanową) 1686 r., Laskowskich (Laskowa pow. Limanowa) 1686 r., Rabskich (Raba pow. Myślenice) 1657 r., Mstowskich (Mstów, pow. Limanowa) 1648 r., Marcinkowskich (Marcinkowice (pow N. Sącz) 1674 r., Lipskich (Lipie w tymże pow.) 1646 r., Sobolowskich (Sobolów pow. Bochnia) 1697 r., Bobowskich (Bobowa pow. Grybów) 1709 r., Lasockich (Lasocice) 1703 r., Przyszowskich (Przyszowa pow. Limanowa)

*) Metryki te podajemy w abecadłowym porządku nazwisk, zamieszczając najprzód metryki chrztu św., następnie ślubów lub śmierci, o ile się przy danem nazwisku znachodzą. Układ przyjęty przez sz. naszego współpracownika, musieliśmy w ten sposób zmienić dla oszczędzenia miejsca. Z tego powodu też często powtarzające się, w jednym i tym samym czasie, nazwiska kumów i świadków podajemy zazwyczaj raz tylko.
(M. D. Wąs.)

1676 r. i Ujejskich (Ujazd pow. Bochnia) 1695 r. Wszystkie inne rodziny są napływowe.

* Banowski.

Marcin, s. Sebastyana i Maryi małż., * 1654, K.: Andrzej Maniecki i Maryanna Brzechffa, I. str. 31.

Franciszka, od 1721 r. żona Dominika Roszkowskiego.

Batowski.

Zofia, od 1702 r. żona Franciszka Sędzimira.

Bączalski.

Walenty Samuel, zaśl. Barbarę Pęgowską 1664 r. S. Kasper Brzechffa i Paweł Pęgowski, I. str. 35.

Biegański.

Józefa Maryanna, c. Jacka i Maryanny z Gąsiorowskich * 1809. K.: ks. Jan Duszyński prob. miej. i Maryanna Ujejska, V. A. str. 383.

Bieżański.

Michał Władysław, (rodzice nieczytelni) * 1698. K.: Teodor Trzecieski i Maryanna Gurzyńska, II. str. 36.

Konstanty, zaśl. Agnieszkę Ryncowicz 1697 r. s. Jan Gurzyński i Andrzej Niziński, I. str. 60.

Biliński.

Kazimierz Filip, s. Ludwika i Sabiny z Pieniążków * 1847, VI. str. 86.

Marya Stefania, c. Ludwika (s. Kaspra i Kasyldy z bar. Lewartowskich) i Sabiny z Pieniążków (c. Jana i Maryanny z Dunikowskich) * 1848, VI. str. 91.

Karol, s. tychże † 1848, II. str. 100.

Kazimierz Filip, s. tychże † 1847, II. str. 92.

Bobowski.

Agnieszka Maryanna, c. Józefa i Teresy małż. z Mordarki * 1751. K.: Józef Pieniążek i Dorota Bobowska, III. str. 157.

Anna, c. Michała i Magdaleny małż. z Mordarki * 1750. K.: Józef Krajowski i Barbara Bobowska, III. str. 155.

Franciszek, s. Franciszka i Doroty małż. z Limanowej * 1742. K.: Tomasz i Katarzyna Garliccy, III. str. 110.

Joanna Kunegunda, c. Józefa i Teresy małż. ze Słopnic * 1745. K.: Sebastyan i Kunegunda Garliccy, III. str. 125.

Maryanna, c. Michała i Magdaleny małż. * 1747. K.: Rozalia Bielska z Siekierczyny, III. str. 139.

Wojciech, s. Józefa i Teresy małż. * 1758 K.: Stanisław Dydyński i Anna Pieniążkowa, IV. str. 23.

Jan, zaśl. Annę Strachocką 1709 r. S. Zygmunt Stroński z Wysokiego i Samuel Lasocki z Męciny, I. str. 94.

Wawrzyniec, s. Józefa † 1757. I. str. 59.

Wojciech, s. tegoż † 1759. I. str. 65.

Bogucki.

Balbina, od r. 1753 żona Jana Tybiszowskiego.

Borzęcki.

Kasper, † 1792. II. str. 217.

Stanisław, † 1792. II. str. 13.

Teresa, z Ujejskich, żona Kaspra 1° v. Kajetanowa Chmielewska † 1843. II. str. 82.

Bossowski.

Antonina, od 1811 r. żona Seweryna Janickiego.

Barbara, z Janickich, wdowa po Stanisławie † 1838. II. str. 396.

Bromirski.

Antoni, zaśl. Katarzynę Strzeszkowską z Sarysza 1735 r. S. Stefan Sędzimir i Jan Zaręba. II. str. 63.

Katarzyna z córką *Magdaleną* † 1737. I. str. 39.

Brzechffa.

Franciszek, s. Piotra i Zofii małż. * 1650. K.: Mikołaj Mstowski i Katarzyna Gabońska. I. str. 21.

Jan Bartłomiej, s. tychże, * 1648. I. str. 14.

Zofia, c. tychże * 1647. K.: Jan Gaboński i Zofia Chrząstowska. I. str. 7.

Brześciański.

Franciszek, s. Jana i Teresy małż. † 1845. II. str. 85.

Byszowski.

Wojciech, z Siekierczyny zaśl. Helenę Wolską z Sowlin 1727 r. S. Karol Treter i Błażej Oczkowski. II. str. 39.

Cebrowski.

Barbara, od 1647 r. żona Marcina Nizińskiego.

Cętkowski (później Cętek.)

Jadwiga Teresa, c. Jana i Jadwigi małż. * 1767. IV. str. 85.

Chmielowski.

Anna Julianna, c. Stanisława i Anny małż., ekonomstwa Limanowskich * 1784. K.:

Fig. 4. Pomnik Mikołaja Bogusza w Krakowie.

Józef Dydyński stcic. krzeczowski i Magdalena Szwarcenberg - Czerny IV. str. 246.

Magdalena Małgorzata, c. tychże * 1786. IV. str 229.

Maryanna Małgorzata, c. tychże * 1782. K.: Antoni Dydyński stcic. krzeczowski i Magdalena Wierzchlejska burgrabina krak. V. A. str. 119.

Filip Jakób, s. Kajetana i Teresy z Ujejskich * 1795. V. A. str. 251.

Katarzyna, od 1804 r. żona Franciszka Lendowskiego.

Magdalena, c. Stanisława † 1783. IV. A. str. 62.

Stanisław, † 1792. II. str...

Teresa, z Ujejskich, wdowa po Kajetanie, 2° v. Borzęcka † 1844.

Chociatowski.

August Jan, s. Antoniego i Anny, małż. * 1743, K.: Sebastyan Krzeczowski, III. str. 119.

Bartłomiej, s. tychże * 1738. K.: Józef Pniewski i Salomea Trzecieska, III. str. 85.

Kunegunda Barbara, c. tychże * 1739, III. str. 95.

Salomea Dorota, c. tychże * 1741. K.: Michał Trzecieski z Lipowego i Ludwika Krokowska z Pieskowej Skały, III. str. 105.

Chodorowicz v. Choderowicz.

Andrzej, s. Jana i Kunegundy małż. (z cerem.), 1773, IV. str. 140.

Józef, s. tychże (z cerem.), 1773, IV. str. 140.

Michał, s. tychże (z cerem.), 1773, IV. str. 140.

Cikowski.

Maryanna, od 1704 r. żona Kazimierza Magnuszewskiego.

Czachurski.

Ludwik, s. Joachima i Zofii małż. * 1750, III. str. 155.

Wojciech, s. Sebastyana i Franciszki małż. * 1724. K.: Kaźmierz Niżdziński i Zofia Janiszewska, II. str. 204.

Antoni, zaśl. Agnieszkę Marciszówną 1768 r., II. str. 125.

Cecylia, od 1726 r. żona Franciszka Pożarowskiego.

Kazimierz, zaśl. Maryannę Gabońską 1697 r. S. Adam Gaboński i Michał Niewiadomski, I. str. 58.

Salomea, od 1719 r. żona Michała Trzecieskiego.

Agnieszka, c. Ludwika † 1789, I. 314.

Marya, c. tegoż † 1795, I. str. 323.

Anna, † 1812, II. str. 343.

Regina, † 1811, II. str. 341.

Czerny-Szwarcenberg.

Małgorzata Magdalena, c. Kaspra łowczego krakow. i N. (niepodana matka, z cerem.), 1780. K.: ks. Duszyński prob. miejsc. i Anna Strussowa kasztelanicowa bracławska, IV. str. 199.

Kasper, sta. parnawski zaśl. Teresę Dydyńską cześnikównę inflancką 1768 r., S. Antoni Stadnicki sta. ostrzeszowski, Antoni Morski cześnik zakroczymski, Tomasz Łętowski burgrabia krakow., Michał Gostkowski chorąży bracławski, Elżbieta Paszycowa łowczyna czerwonogrodzka, Magdalena Morska, II. str. 126.

Franciszka II. †, 1786, str. 104.

Dąbrowski.

Maryanna Marcyanna, c. Antoniego i Antoniny z Janowskich * 1806. K.: Wojciech Tetmajer i Maryanna Pieniążkowa, V. A. str. 272.

Dobrzycki.

Maryanna z Nizdzińskich od 1739 r. 2° v. żona Józefa Krajowskiego.

Domagalski.

Rozalia, † 1756 r., I. str. 58.

Dunikowski.

Antonina, c. Kazimierza i Wiktoryi z Żuławskich * 1839, VI. str. 20.

Klotylda, c. Pantaleona i Ludwiki z Dunikowskich dziedziców Słopnic * 1820, K.: Jan Pieniążek, Ewa Wielogłowska, VI. str. 102.

Maryanna, c. Wincentego i Cecylii z Piątkowskich * 1790 (chrzcz. 1808). K.: Makary Gostkowski i Marya Pieniążkowa, V. A. str. 180.

Oswald Antoni, s. Pantaleona i Ludwiki małż. * 1820. K.: Wincenty Dunikowski dzc. Limanowej i Maryanna Pieniążkowa, VI. str. 102.

Ewa, od 1809 r. żona Józefa Wielogłowskiego.

Honorata, od 1814 żona Antoniego Duvalla.

Ludwika, od 1809 r. żona Pantaleona Dunikowskiego.

Marya, od r. 1808 żona Jana Paszyca.

Pantaleon, dzc. Słopnic zaśl. Ludwikę z Dunikowskich z Starej Wsi 1809. S. Jan Paszyc dzc. Marcinkowic i in., III. str. 90.

Wincenty, zaśl. Maryannę z Jezierskich 1° v. Pieniążkową 1809 r., III. str. 89.

Maryanna z Jezierskich † 1816, II. str. 38.

Wincenty † 1821, II. str. 41.

Duvall.

Antoni, zaśl. Honoratę Dunikowską 1814 r. S. Józef Wojciechowski dzc. Kierlikówki i Józef Dunikowski dzc. Łososiny, III. str. 279.

Genowefa Bogumiła, c. Antoniego i Teofili z Karpińskich * 1814, T. V. A. str. 395.

Teofila † 1814, II. str. 345.

Dydyński.

Julianna, c. Ignacego i Maryanny małż. * 1754, III. str. 179.

Teresa, c. N. N. (z cerem.) 1768. K.: Franciszka Szwarcenberg Czerny, stcina. parnawska. Antoni Stadnicki sta. ostrzeszowski. Antoni Morski cześnik zakroczymski z żoną, IV. str. 89.

Julianna, od 1786 r. żona Józefa Żurowskiego.

Teresa, od 1768 r. żona Kaspra Czernego.

Helena, c. Ignacego † 1764 I. str. 84.

Ignacy, s. tegoż † 1755, I. str. 56.

Maryanna, podstolina liwska † 1765 pochowana u OO. Reformatów w Zakliczynie, I. str. 86.

Piotr, s. Ignacego † 1758, I. str. 63.

Tekla, c. Ignacego sędziego kapturowego i dzca. Limanowej † 1764, I. str. 81.

Dzięciołowski.

Eleonora Marcyanna, c. Kaźmierza i Rozalii małż. * 1748. K.: Adam Szwarcenberg Czerny, sta. parnawski i Justyna Żukowa skarbnikowa podolska, III. str. 143.

Franciszka Katarzyna, c. tychże * 1748, K.: Andrzej Feliks Sędzimir burgrabia krak. sędzia gr. sandecki i Franciszka Czernowa stcina. parnawska, III. str. 149.

Konstancya Barbara, c. Tadeusza i Kunegundy małż. * 1720. K.: Tomasz Gurzyński i Barbara Czernowa, II. str. 178.

Piotr Stanisław, s. tychże * 1722. K.: Franciszek Szczepanowski podczaszy nowogrodzki i Maryanna Podoska burgrabina krakow. II. str. 190.

Michał, zaśl. Katarzynę Górską 1759 r. S. Aleksander Trzecieski, Jan Dydyński, II. str. 108.

Józef, dzc. Makowicy † 1847. Pozostała wdowa: Wiktorya z Grotowskich, II. str. 91.

Dzierzanowski.

Ignacy, s. Antoniego i Julii z Burlewiczów zaśl. Józefę Raab c. Teofila i Zofii Raduch z Werbicz (Węgry) 1845 r., III. str. 144.

Dr. Juliusz Dunikowski (Tarnobrzeg).

(C. d. n.).

Sprawozdania i recenzye.

Vademecum. Podręcznik do studyów archiwalnych dla historyków i prawników polskich wydał Teodor Wierzbowski. Warszawa 1908. str. VIII. 188. 8-o. cena 1 rb. 20 kop.

Polska literatura historyczna cierpi dotychczas szereg dotkliwych braków, zwłaszcza w obrębie średniowiecza; przedewszystkiem nie posiada łacińsko-polskich słowników, dla wyjaśnienia jej tylko właściwych terminów, nie posiadała też dotąd podręcznika chronologii polskiej. W słownictwie musiano się posługiwać Du Cange'm lub Brinckmayerem, w chronologii Grotefendem. Dzieła te, obejmując powszechno-dziejowe zagadnienia, mało uwzględniają rzeczy polskie. Do słownictwa łacińsko-polskiego rozpoczął Łebiński zbierać materyały, które wydało poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk w t. IX. Dla chronologii polskiej nie zrobiono dotychczas nic i niejednokrotnie zdarzało się, że z Grotefendem w ręku, stanęliśmy przed datą, oznaczoną imieniem polskiego świętego, którego nie znał uczony niemiecki. To też ukazanie się niniejszej pracy, która stawia sobie za cel uzupełnienie tych braków, powitać musimy z radością.

Z góry zakreślił sobie autor cel praktyczny podręcznika, to też świadomie pominął część teoretyczną chronologii.

Po przejściu spisu alfabetycznego świętych, świąt, niedziel i dni uroczystych, który prócz powszechnie przyjętych dni znamiennych, zawiera także obchody zwyczajowe polskie, wkraczamy odrazu w dziedzinę tablic kalendarzowych, ułożonych wedle Grotefenda, ale całkowicie i to z wielkim nakładem pracy wypełnionych materyałem polskim, bądź to ze źródeł drukowanych, bądź też z rękopiśmiennych notat autora. I w tem leży wielka jego

zasługa a ważna pomoc dla badań historyków polskich.

Szkoda tylko, że autor nie uwzględnił w nagłówkach tablic kalendarzowych starego stylu, czasu po za r. 1582, to jest po reformie kalendarza juliańskiego, który w Szwecyi i Brandenburgii przetrwał do XVIII w., a w Rosyi do dziś dnia zachował moc obowiązującą. O ile znamy akta z XVII. w., tyczące się stosunków polsko-brandeburskich lub polsko-szwedzkich, to są one podwójnie datowane: wedle starego i nowego stylu, więc brak ten, gdyby chodziło o sprawdzenie dat, mniej dałby się odczuć w XVII. już wieku, ale życzylibyśmy sobie przeciągnięcia dat starego stylu przynajmniej do końca XVI. w., tembardziej, że nie ma pewności, czy z r. 1582 przyjęła się reforma gregoryańska w całej Rzeczypospolitej.[1])

Nie będziemy kolejno rozważali wszystkich działów tej użytecznej książeczki, zatrzymamy się tylko przy niektórych ważniejszych. Uwzględniając wszechstronnie potrzeby polskiego pracownika, który w badaniach swoich musi częstokroć dla oceny zjawisk wewnętrznych, wychylać się poza granice Polski, a to zwłaszcza w najbliższym sąsiedzkim kierunku, podał autor wykazy panujących wraz z datą wstąpienia i zgonu — prócz monarchów polskich, wykazy papieży i cesarzy niemieckich, margrabiów brandenburskich, książąt i królów pruskich, czeskich, wojewodów wołoskich, W. mistrzów krzyżackich, inflanckich i t. d., którzy pozostawali w bliższym lub dalszym kontakcie z Rzecząpospolitą. Dla dziejów wewnętrznych pełne wartości są: pierwszy najkompletniejszy spis sejmów i zjazdów generalnych, do czego miał autor pod ręką bogate źródła rękopiśmienne w Archiwum Głównem, oraz spis synodów, ułożony według wykazu ks. S. Chodyńskiego. Osobna wzmianka należy się z naszej strony zbiorowi skróceń paleograficznych, zrobionemu na podstawie aktów grodzkich i ziemskich i aktów z metryki koronnej. Wiadomo, że gdy przy odczytywaniu dyplomatów polskich, zbiory skróceń paleograficznych Chassanta lub Capellego mogą pracownikowi polskiemu oddać ważną przysługę, to dla paleografii aktów grodzkich i ziemskich są one prawie nieprzydatne. Pisarz sądowy, zwłaszcza nowożytny, mało troszczył się o arkana sztuki piśmienniczej, a prawdopodobnie często ich wcale nie znał, stąd w aktach panuje pod tymi względem zupełna dowolność. Wybrać więc z pośród tych indywidualnych znaków, przynajmniej najbardziej typowe dla oryentacyi badacza — była to myśl doskonała i praca żmudna, ale i zasługa niepoślednia.

Wreszcie podał autor na końcu zestawienie alfabetu i cyfr paleografii ruskiej — rzecz przydatną wielce dla badaczy aktów, zwłaszcza od wschodniej ściany Rzeczypospolitej; odczytanie bowiem pisma tego w praktyce nawet dobrze znającym język storo-ruski przedstawia często niemałe trudności.

Osobno i z pewnym naciskiem podnieść musimy tak dodatnio wyróżniającą się zewnętrzną stronę wydawnictwa, jak i cenę przystępną książeczki, które powinny jej zapewnić duży popyt wśród osób oddających się pracy archiwalnej. *Helena Polaczkówna (Lwów).*

[1]) Grotefend w większem wydaniu swej Chronologii (wyd. z r. 1872, str. 50) powiada, że w Polsce dopiero w r. 1586 wprowadzono kalendarz gregoryański, w wydaniu mniejszem (z r. 1905 str. 26) modyfikuje to zapatrywanie, podając, że nie wszędzie zmiana dokonała się w jednym czasie. Na podstawie własnych badań aktów sądowych czerwonoruskich mogę stwierdzić, że reforma gregoryańska weszła tu w życie prawie wszędzie już w r. 1582.

Zagadnienia i odpowiedzi.

Dział ten, wprowadzony celem nawiązania wzajemnej wymiany myśli między członkami i prenumeratorami Towarzystwa, nie obudził spodziewanego przez Redakcyę zajęcia. Znaczna część zagadnień pozostaje dotąd bez odpowiedzi. Na liczne listy i zapytania Redakcya musi oświadczyć, że nie może zajmować się pośrednictwem w sprawach praktycznej heraldyki, ku czemu istnieją u nas biura heraldyczne, ani też być wyrocznią w kwestyach heraldyczno-genealogicznych, które poleca jak najgoręcej baczniejszej niż dotąd uwadze i względom Szan. Czytelników, prosząc ich zarazem o nadsyłanie odpowiedzi, opartych jedynie na autentycznym materyale źródłowym z przytoczeniem szczegółowych cytat.

Redakcya.

Zagadnienie 25.

Drugą żoną Floryana Oświęcima, a po r. 1651 pozostałą po nim wdową, była Barbara

ze Szamot Szamocianka. Dzięki poszukiwaniom dra W. Czermaka, posiadamy w *Dyaryuszu Stanisława Oświęcima* kilka szczegółów odnoszących się do osoby Barbary Oświęcimowej. (Przedmowa p. XXXV.).

Wieś Szamoty vel Swabi Bożeje leży pod Warszawą w parafii Żbików. (A. Pawińskiego: Źródła dziejowe t. 16, p. 281). Barbara była córką Stanisława Szamoty, za mąż wyszła przed r. 1625, w tym roku bowiem zawarła układ z mężem o wzajemne dożywocie. (Inscrip. C. Biec. t. 46, p. 250. A. G. Z. Krak.).

Szamotowie, nieznani Niesieckiemu, byli herbu *Leliwa*. Nad portretem Barbary Oświęcimowej, w kaplicy Oświęcimów w Krośnie, znajdują się herby:

Leliwa	Ossorya
Połukoza	Gozdawa

Proszę o informacye *a*) co do pochodzenia Szamotów h. Leliwa; *b*) z jakiej rodziny pochodziła babka ojczysta (h. Połukoza) i dziadostwo macierzyste (h. Ossorya i Gozdawa) Barbary ze Szamotów Floryanowej Oświęcimowej. *Wład. L. Antoniewicz* (Krosno).

Zagadnienie 26.

Proszę o informacye, odnoszące się do rodziny *Stężowskich*, mianowicie: *Franciszka Stężowskiego*, ożenionego z *Kunegundą Stojowską*, siostrą *Teresy Stojowskiej*, zamężnej za *Aleksandrem Stadnickim*, miecznikiem chełmskim. Franciszek Stężowski urodził się z końcem XVII. w., umarł w Lichwinie pod Tarnowem około roku 1760. Syn Franciszka *Józef* dzierżawił około roku 1760. Lichwin i zmienił nazwisko Stężowski na *Stazeski*, a następnie na *Starzewski*. Synowie jego: Jan, Stanisław i Ignacy legitymowali się w grodzie sądeckim w roku 1782 pod nazwiskiem „Starzewski“, herbu Ostoja. Około roku 1720 występuje w aktach krakowskich Franciszek Stężowski *de Osice* (Osików?) ad Grybów. *I. S.* (Lwów).

Zagadnienie 27.

Proszę o informacyę, czy rodzina Górskich z Biłki szlacheckiej (z Werbnika) powiatu lwowskiego, a to: Wawrzyniec Górski, syn Bazylego i Reginy Górskich, urodzony około r. 1814, pochodzi ze stanu szlacheckiego?

F. G.

Zagadnienie 28.

Przed kilku laty wykopano na polach wsi Howory pod miastem Nową Uszycą w gub. podolskiej pierścień żelazny, dobrze zacho-

wany, którego strona wewnętrzna wyłożona jest srebrem. Na owalnym tłoku sygnetu o średnicy $^{13}/_{17}$ *mm* wyryty herb, którego podobiznę obok załączam, prosząc o informacyę, jaka rodzina nim się pieczętowała?

A. V. (Warszawa).

Odpowiedź na zag. 12. (zesz. 4. str. 63).

Marcissius de Zawadka, który w r. 1480 zabezpieczył żonie swej Elżbiecie posag na Zawadce, a w roku następnym zapisał jej dożywocie (akta pilzneńskie) jest prawdopodobnie protoplastą (może dziadem) Stanisława, zwanego Jaroszem (Hieronimem), dziedzica Głobikowej. W r. 1516 występują w aktach pilzneńskich Jan i Marcin, niedzielni dziedzice Zawadki, którzy wieś tę za 100 grzywien Wielopolskiemu zastawem puszczają. Być może, że w jednym z nich ojca Stanisława szukać należy, gdyż brat Stanisława Jarosza, Marek, pisze się w r. 1559 już tylko „haeres *quondam* de Zawada“, z czego możnaby wnosić, że wieś, od której rodzina ta nazwisko swe wzięła, puszczona w zastaw Wielopolskiemu, stale z posiadania Zawadzkich wyszła. Brat Marka, Stanisław Jarosz, pisze się zawsze tylko na Głobikowej, a innego jakiegoś członka tej rodziny, Mikołaja na Zawadzie (w pilzneńskiem) synowie, Jan i Jakub, w czasie tymsamym, zupełnie nawet strony te opuszczają i przenoszą się w Trembowelskie. Rodzina ta do wieku XVII. nigdy w aktach z przydomkiem „Świątopełk“ nie występuje, podczas gdy inne rodziny od najdawniejszych czasów stale przydomku tego używają. Dopiero przy końcu XVII. w., kiedy zaczęto uważać wnuka wymienionego wyżej Stanisława Jarosza, Krzysztofa, męża Elżbiety Frysztackiej, nie za syna Krzysztofa i Reginy Wąsówniej, lecz za syna Wacława Świątopełk Zawadzkiego i Bełżeckiej, zaczyna ta rodzina używać coraz częściej, później stale, przydomku „Świątopełk“ i w r. 1776 potomek tego Krzysztofa i Wąsówniej, występuje nawet z pretensyami do spadku po Annie 1-o Puzyninie 2-o Rostkowskiej, praprawnuczce Wojciecha (syna Wacława i Bełżeckiej), którego brat Krzysztof nie był mężem Frysztackiej, lecz zmarł, zdaje się, bezpotomnie. Że Krzysztof, mąż Frysztackiej był synem Krzysztofa i Wąsówniej i nie był identycznym

z Krzysztofem, synem Wacława i Bełżeckiej, zdaje się potwierdzać zapiska z r. 1613 *(Castr. Biec.* t. 41, fol. 36.), w której Krzysztof Zawadzki, syn Krzysztofa, zabezpiecza żonie swej Elżbiecie Frysztackiej posag, a nadto ta okoliczność, że tak Krzysztof, mąż Wąsównej, jak i Krzysztof, mąż Frysztackiej, są dziedzicami Głobikowej. Albo zatem niewiadomość, albo chęć wywyższenia się, były powodem, że ta linia zaczęła używać przydomku Światopełk i herbu Lis, mimo, że Niesiecki Zawadzkim, osiadłym w pilzneńskiem, herb Jastrzębiec przypisuje, nb. o ile twierdzenie Niesieckiego, niczem zresztą nie poparte, jest wiarygodne, a imię ojca Krzysztofa Zawadzkiego we wspomnianej zapisce prawdziwie podane. Dodać należy, że w starej genealogii procesowej Światopełków Zawadzkich, jaką posiadam, syn Wacława Światłopełka Zawadzkiego i Bełżeckiej, Krzysztof oznaczony jest jako *sterilis* i żadnego potomstwa jego nie przytoczono.

Michał Zawadzki (Husiatyn).

Sprawy Towarzystwa.

Towarzystwo nasze, zawiązane formalnie w kwietniu r. 1906, dopiero po dwóch latach mogło rozpocząć normalny i owocny żywot, którego objawem jest niniejszy jego organ, wychodzący od czerwca ub. roku. Powolny, lecz stateczny wzrost liczby członków pozwalał wnosić, że podstawy do trwałej organizacyi są już tak silne, iż tymczasowe mandaty założycieli mogą być bez szkody dla dalszego rozwoju Towarzystwa złożone w ręce członków, względnie wybranego przez nich Wydziału. Tą myślą powodowany, zwołał zarząd tymczasowy *I. Walne Zgromadzenie* członków na dzień 19. grudnia 1908 r. o godz. 6. wieczorem w sali czytelnianej Biblioteki uniwersyteckiej. Zebranie zagaił zastępca przewodniczącego, p. Zygmunt Luba Radzimiński następującemi słowy:

Dostojni Panowie!

Wskutek bardzo smutnej i nieprzewidywanej okoliczności przypada mi zaszczyt zagajenia naszego pierwszego Walnego Zgromadzenia. Tego, który był jednym z pierwszych inicyatorów Towarzystwa heraldycznego we Lwowie, wśród nas już nie ma — odszedł na zawsze nasz czcigodny Prezes śp. Jerzy Sewer hr. Dunin-Borkowski. Nieodżałowana to strata dla społeczeństwa, dla nauki, a zwłaszcza już dla naszego młodego Towarzystwa, którego zmarły był duszą i potężną dźwignią.

Nie będę tu mówił o jego zasługach, tak dla społeczeństwa, jak dla heraldyki polskiej, wyprzedził mię w tem bowiem Szanowny nasz kolega dr. Mieczysław Dunin-Wąsowicz, kreśląc bardzo serdecznie i prawdziwie sylwetkę zmarłego w listopadowym, wszystkim nam już znanym, zeszycie naszego Miesięcznika; dodam tu tylko, że był on niezwykłym znawcą i mecenasem sztuki i ograniczę się do wezwania Was Szanowni Panowie, byście przez powstanie uczcili zacną pamięć nieboszczyka hr. Jerzego Dunina-Borkowskiego.

Nie tracąc nadziei na przyszłość, z żalem zaznaczyć muszę, że w dotychczasowym rozwoju naszego Towarzystwa doznaliśmy zawodu ze strony społeczeństwa. Dotąd bowiem zaledwie stu liczymy członków a wśród nich odczuwamy zwłaszcza brak nazwisk wielu naszych historyków i poważnych badaczy naszej dziejowej przeszłości — tembardziej, że treść Miesięcznika heraldycznego zniechęcić ich chyba nie mogła. W siedmiu bowiem zeszytach dotąd wydanych, zamieściliśmy trzynaście artykułów naukowych z zakresu heraldyki genealogii i sfragistyki; opublikowaliśmy metryki dwóch parafii; ogłosiliśmy dwadzieścia cztery zagadnień, na których połowę nadesłane nam zostały wyczerpujące odpowiedzi, na źródłach oparte; urządziliśmy w ciągu krótkiego dotąd naszego istnienia, jedno zebranie naukowe, na którem nasz kolega dr. Władysław Semkowicz, wygłosił niezmiernie interesujący odczyt o naukowej działalności śp. dra Piekosińskiego na polu heraldyki.

Przechodząc do planów na przyszłość, zamierzamy w najbliższym czasie przystąpić do wydania pierwszego naszego Rocznika, dzięki ofiarności czcigodnej wdowy po śp. naszym prezesie, spełniającej w ten sposób jego przedśmiertne życzenie, świadczące wymownie o uczuciach, jakie żywił dla naszego Towarzystwa. Umieścimy w tym Roczniku ostatnią pracę jego „Elektorowie Władysława IV. i Michała Korybuta“, która jest niejako dalszym ciągiem i uzupełnieniem Spisu Elektorów, ogłoszonego przed sześćdziesięciu laty przez śp. Oswalda Pietruskiego.

Innych zadań Towarzystwa dotąd nie urzeczywistniliśmy z powodu braku niestety nieodzownych funduszów, z których sprawozdanie przedstawi nam nasz skarbnik, dr. M. Dunin-Wąsowicz, jemu też w tej chwili głos mój przekazuję.

Następnie skarbnik dr. M. D. Wąsowicz złożył następujące

Sprawozdanie kasowe.

I. Dochód:

1. Wpisowe członków . . .	206	K	— h
2. Wkładki roczne . . .	1269	„	51 „
3. Prenumerata	131	„	05 „
4. Dary na cele towarzystwa .	18	„	23 „
5. Rozsprzedaż pojed. zeszytów	3	„	— „
6. Odsetki chwilowo lok. got.	1	„	72 „
Razem .	1629	K	51 h

II. Rozchód:

Stemple do podań . . .	3	K	30 h
Druk statutu, odezw i kowert	82	„	44 „
Ekspedycya statutu i odezw .	20	„	— „
Druk „Miesięcznika“ . . .	936	„	29 „
Koszta odbitek	34	„	— „
Fotograf	35	„	19 „
Klisze	127	„	— „
Wydatki sekretaryatu, redaktora i administracyi, głównie ekspedycya „Miesięcznika“ i wogóle portorya . . .	171	„	27 „
Zwrot wkładek wpłaconych na r. 1909	40	„	— „
Zwrot kapitału zakładowego .	224	„	23 „
Razem .	1673	K	72 h
Od tego dochód .	1629	„	51 „
Niedobór .	44	K	21 h

który chwilowo pożyczką z kapitału zakładowego pokryłem.

Stan majątkowy naszego Towarzystwa przedstawia się więc nieświetnie. Byłby nieco lepszy, gdyby wszyscy, którzy się sami zgłosili i regularnie „Miesięcznik“ odbierają, nadesłali wpisowe i wkładki. Zawsze jednak nie moglibyśmy wcale dotrzymać zobowiązania co do wydania Rocznika za r. 1908 dla członków, gdyby nie ofiarność śp. Prezesa naszego. Nietylko bowiem bezinteresownie oddał On nam swą pracę do druku, ale także oświadczył gotowość wydania jej własnym kosztem, przeznaczając możliwy zysk na kapitał zakładowy naszego Towarzystwa. Mimo znacznych kosztów, jakie wydawnictwo to za sobą pociągnie, czcigodna małżonka i spadkobiercy śp. Jerzego hr. Dunina-Borkowskiego wcale się temu przyrzeczeniu Jego nie sprzeciwili i owszem zobowiązali mnie, bym rzecz o Elektorach uzupełnił i wydał tak, jak sobie tego śp. Prezes nasz życzył a rachunek drukarni w swoim czasie masie spadkowej przesłał. Dzieląc się tą wiadomością z Szanownymi Panami, wnoszę: Walne Zgromadzenie zechce wdowie JWP. Elżbiecie z hr. Łosiów hr. Duninowej-Borkowskiej uchwalić serdeczne za Jej ofiarność podziękowanie, takowe w protokole Walnego zgromadzenia zapisać i drukiem ogłosić. *(Uchwalono jednogłośnie).*

Wnoszę nadto by Szanowne Zgromadzenie zechciało uchwalić serdeczne podziękowanie niestrudzonemu redaktorowi „Miesięcznika“ WP. drowi Władysławowi Semkowiczowi za jego bezinteresowną pracę dla naszego Towarzystwa. *(Uchwalono jednogłośnie).*

W końcu przedkładam spis członków, dodając, iż wiele do ich pozyskania już w pierwszym roku istnienia naszego Towarzystwa, przyczynili się: JWP. Jadwiga z Markowskich Zaleska, Zygmunt Luba Radzimiński, Jan hr. Drohojowski, Leon Białkowski, dr. Adam Bogusz, Eustachy Wolski i Władysław Antoniewicz.

Spis Członków Towarzystwa w r. 1908.*)

Członkowie wspierający:

Bar. Brückmann Ludwik — Manasterzec.
Bar. Reisky Artur — Drzewica Kr. P.
Zaleska z Markowskich Jadw., — Skazińce P. R.

Członkowie czynni.

Bal Adam dr. — Krosno.
Baranowski Adolf — Spremberg G. Łuż.
Bełza Władysław — Lwów.
Białkowski Leon — Kraków.
Biblioteka Kórnicka — Kórnik W. Ks. P.
Bogusz Adam dr. — Kraków.
Bołsunowski Karol — Kijów.
Boniecki Adam — Świdno. Kr. P.
Borkiewicz Seweryn — Piołunka. Kr. P.
† Hr. Borkowski-Dunin Jerzy — Gródek n/Dn.
Bykowski Jaxa Juliusz — Lwów.
Chołodecki Białynia Józef — Lwów.
Czepielewski Emil — Krosno.
Czerwiński Zygmunt — Olchowiec Pod. Ros.
Hr. Czosnowski Franciszek — Ożomla.
Hr. Czosnowski Kazimierz — Wołkowce, Woł.

---

*) W spisie tym opuszczeni są wszyscy, którzy zgłosiwszy się odbierali „Miesięcznik“ regularnie, lecz dotychczas, mimo przypomnień osobnych, wpisowego i wkładek nie uiścili. Jeśli jeszcze odnośne kwoty nadeszlą, pomieścimy ich sz. nazwiska w spisie następnym.

Hr. Czosnowski Piotr — Bołożówka Woł.
Dąbczańska Helena — Lwów.
Drohojowski Bolesław — Cieszacin wielki.
Hr. Drohojowski Jan dr. — Lwów.
Drohojowski Stanisław Konstanty — Czorsztyn.
Dunikowski Juliusz dr. — Tarnobrzeg.
Dybowski Brodzic Tadeusz — Brody.
Dzieślewski Waleryan — Lwów.
Fedorowicz Władysław — Okno.
Ks. Fijałek Jan dr. — Lwów.
Gintoft - Dziewiałtowski - Ubysz Feliks — Lwów.
Giżycki J. M. — Kraków.
Górski Franciszek — Sanok.
Grużewska Marya — Johanpol. Lit.
Halecka z Dellimaniców Helena — Wiedeń.
Ihnatowicz Jan — Lwów.
Iuriewicz Paweł — Raszków. P. R.
Jabłoński Kaźm. Stanisław — Kraków.
Jełowicka Olga — Lwów.
Kaczkowski Miecz. — Tłumacz.
Kamieniecki Witołd dr. — Kraków.
Karłowski Prawdzic Stanisław — Kraków.
Kasyno narodowe — Lwów.
Kępiński Alexander — Szczurowa.
Kępiński Władysław — Moszczenica.
Kętrzyński Wojciech dr. — Lwów.
Kosielski Karol — Wonkowce. P. R.
Kossecka Wanda — Korytna. P. R.
Kownacki Józef dr. — Wieliczka.
Hr. Krasicki Ignacy — Bachórzec.
Hr. Krasicki Michał — Stratyn.
Kruczkowski Sylwester — Drohobycz.
Krzyżanowski Roman — Kamionka strum.
Kucharski Piotr dr. — Lwów.
Ks. Lenartowicz Józef — Kochawina.
Leśniewicz Zygmunt — Muksza wielka. P. R.
Leszczyński Adam — Nisko.
Lityński Zygmunt — Siemikowce.
Łobaczewski Wnuczek Tadeusz — Kęty.
Łopaciński Euzebiusz — Leonpol. Lit.
Łoziński Władysław — Lwów.
Łyskowski Ignacy dr. — Lwów.
Malinowski Stefan — Zborów.
Matczyńska Aniela — Kołomyja.
Mniszek Tytus — Kurówka. P. R.
Moraczewski Stanisław — Lwów.
Nizielski Szeliga Adam — Lwów.
Oborski Ludwik — Lwów.
Hr. Orłowski Lubicz Ksawery — Jarmolińce. P. R.
Pajączkowski Włodzimierz dr. — Sanok.
Pierzchała Ludwik — Lwów.
Hr. Plater - Broel Maryan — Wieprze, Lit.
Pogłodowski Antoni — Sanok.
Pułaski Kazimierz — Zawadyńce. P. R.
Radzimiński Luba Stanisław — Siwki. Woł.
Radzimiński Luba Włodzimierz — Bereh Mukosiejów. Woł.
Radzimiński Luba Zygmunt — Lwów.
Rogawski Rola Lubin — Rzeszów.
Semkowicz Władysław dr. — Lwów.
Serewicz Antoni — Chicago,
Sokołowski Maryan dr. — Kraków.
Stańkowski Feliks — Lwów.
Starzewski Józef dr. — Lwów.
Starzyński Tadeusz — Derewnia.
Strutyński Sas Jan dr. Lisko.
Szaszkiewicz Kazimierz — Ładyhy. Woł.
Szawłowski Farurey Stanisław — Barysz.
Szczepańska z Serwatowskich Melania — Rzym.
Hr. Szeliski Henryk — Kombornia.
Hr. Szeptycki Jan — Przyłbice.
Szmrniewski August — Schoenkirchen. Gr. Austr.
Hr. Tarnowska Zofia — Chorzelów.
Tchorznicki Władysław — Nadyby - Wojutycze.
Trzecieski Jan — Miejsce Piastowe.
Ustrzycki Kazimierz — Tapin.
Wąsowicz Dunin Miecz. dr. — Lwów.
Witanowski Rawita Michał — Piotrków. Kr. P.
Wolski Eustachy — Hawłowice.
Wróblewski Tadeusz — Wilno.
Hr. Zamoyski Stefan — Laszki.
Zawadzki Michał — Husiatyn.
Zawadzki Rogala Szcz. Stan. — Skotyniany. P. R
Żeleński Stanisław -- Kraków.
Hr. Zenowicz Despot Leon — Lwów.

Członkowie korespondenci.

Antoniewicz Wład. Leon — Krosno.
Bujak Franciszek dr. — Kraków.
Chmiel Adam — Kraków.
Dziadulewicz Stanisław — Warszawa.
Gorczak Bronisław dr. — Sławuta.
Ks. Kozicki Dunin Zygmunt dr. — Wilno.
Kutrzeba Stanisław dr. — Kraków.
Polaczkówna Helena — Lwów.

Nad sprawozdaniem skarbnika wywiązała się ożywiona dyskusya, w której zastanawiano się nad sposobami pomnożenia środków materyalnych, nieodzownych dla dalszego bytu i rozwoju Towarzystwa. Następnie Zgromadzenie wyraziło uznanie i podziękę skarbnikowi drowi Duninowi - Wąsowiczowi za jego bezinteresowną a skuteczną pracę około rozwoju Towarzystwa i jego organu. Przystąpiono do wyborów, które odbywały się kartkami. Jednogłośnie wybrani zostali członkami Wydziału na następne trzy lata PP.: prof. dr. Wilhelm Bruchnalski, dr. Jan hr. Drohojowski, dr. Wojciech Kętrzyński, dr. Piotr Kucharski, Ludwik Pierzchała, Helena Polaczkówna, Zygmunt Luba Radzimiń-

ski i dr. Mieczysław Dunin-Wąsowicz. Do komisyi rewizyjnej wybrano PP.: radcę Dworu prof. Juliusza Jaksę Bykowskiego, radcę Józefa Białynię Chołodeckiego i inż. Waleryana Dzieślewskiego.

Ponieważ na Zgromadzeniu nie było przewidzianego w statucie Towarzystwa, §. 19 *e)* kompletu, zagaił zastępca przewodniczącego p. Z. Luba Radzimiński o godz. 7-ej drugie Walne Zgromadzenie, na którem w myśl §. 20 statutu obecni członkowie na wniosek tymczasowego Wydziału, przez aklamacyę uchwalili zamianować honorowymi członkami Towarzystwa czterech najzasłużeńszych dla rozwoju naszego działu nauk mężów: 1. Radcę Dworu prof. dr. Oswalda Balzera, autora pomnikowej Genealogii Piastów, 2. Aleksandra Jabłonowskiego, tegorocznego jubilata, wydawcę Źródeł dziejowych i autora Atlasu historycznego ziem ruskich, dzieła mającego dla heraldyki naszej pierwszorzędne znaczenie, 3. prof. dr. Antoniego Małeckiego, nestora historyków polskich, autora znakomitych Studyów heraldycznych i innych prac w tym zakresie i 4. Romana ks. Sanguszkę, który położył olbrzymie zasługi około rozwoju historyi a w szczególności heraldyki przez to, że otworzył na użytek nauki swoje bogate archiwum sławuckie.

Po posiedzeniu administracyjnem wygłosił dr. Wł. Semkowicz odczyt p. t.: „Udział drobnego rycerstwa w systemie obrony grodów i pogranicza w Polsce piastowskiej". W jednym z najbliższych zeszytów podamy streszczenie tego odczytu, który był ustępem z obszerniejszej pracy autora, poświęconej rozpatrzeniu stanowiska społecznego rycerstwa włodyczego i drobnej szlachty w Polsce wieków średnich, a mającej ukazać się w czwartym zeszycie Kwartalnika historycznego za r. 1908.

Książki i pisma nadesłane redakcyi.

Wiadomości numizmatyczno-archeologiczne, organ Towarzystwa numizmatycznego, pod redakcyą dra Maryana Gumowskiego. Rok 1909, nr. 1. (Wychodzi odtąd miesięcznie w formacie 8[o]).

2. Adam Chmiel. Pieczęcie m. Krakowa, Kazimierza, Kleparza i jurydyk krakowskich do końca XVIII. w. Kraków, 1909. (Odbitka z XI. Rocznika krakowskiego).

3. Szyszko Bohusz, Maryan Sokołowski i Stefan Zaborowski: Beszowa, Skalmierz i system krakowski. Bodzentyn. (Odb. z IX. t. Sprawozdań Komisyi historyi sztuki).

4. Dr. Władysław Semkowicz. Włodycy polscy na tle porównawczem słowiańskiem. (Odb. z 4 zesz. Kwartalnika historycznego z r. 1908).

Pokwitowania uiszczonych kwot.

Po dzień 20. stycznia b. r. nadesłali wpisowe i wkładki za r. 1908: Bołsunowski Karol — Kijów 7·50 K; Brückmann Ludwik bar. — Manasterzec (czł. wspier.) 26 K; Czerwiński Zygmunt — Olchowiec 2·04 K; Grużewska Marya — Johanpol 12·68 K; Czepielewski Emil — Krosno, Giżycki J. M. — Kraków, Ihnatowicz Jan — Lwów, Kaczkowski Miecz. — Tłumacz, Kamieniecki Witold — Kraków, Karłowski Prawdzic Stan. — Kraków, Kasyno narodowe — Lwów, Kępiński Aleksander — Szczurowa, Krasicki Michał hr. — Stratyn, Leśniewicz Zygmunt — Muksza wielka, Lityński Zygmunt — Siemikowce, Łopaciński Euzebiusz — Leonpol, Nizielski Szeliga Adam — Lwów, Broel-Plater Maryan hr. — Wieprze, Szaszkiewicz Kazimierz — Ładyhy, Szczepańska z Serwatowskich Melania — Rzym, po 14 K; Bogusz Adam dr. — Kraków 2 K; Ks. Fijałek Jan dr. — Lwów 4 K; Semkowicz Władysław dr. — Lwów 6·26 K.

Na rok 1909: Boniecki Adam — Świdno i Brückmann Ludwik bar. — Manasterzec (człon. wspierający) po 24 K; Bal Adam dr. — Krosno, Bogusz Adam dr. — Kraków, Halecka z Dellimaniców Helena — Wiedeń, Stańkowski Feliks — Lwów, Szczepańska Melania — Rzym, Ustrzycki Kazimierz — Tapin po 12 K; Bykowski Jaxa Juliusz — Lwów, Leśniewicz Zygmunt — Muksza wielka po 10 K.

Przystąpili świeżo: Hoszowski Celestyn — Lwów, Wężyk Józef — Kraków, Zaleski Ludwik — Kumanów, Zborowski Stefan hr. — Kraków po 14 K; a Berezowski K. W. — Lwów 8 K.

Prenumeratorowie: Johns R. W. — Klecza górna 3 K; Wilczek Miecz. — Liszki, reszta 0·80 K; księgarnie: Gubrynowicza — Lwów 1 egzemplarz 4·80; Jabłońskiego T. — Krosno 2 egz. 9·60 K; Wendego i Ski — Warszawa 4 egz. 32·50 K; a Spółki Wydawniczej polskiej — Kraków 2 egz. na r. 1909: 9·60 K; Hoszowski Celestyn i Służewski Jan za pojedyńcze nra 3 K. Wreszcie za cele Towarzystwa pozostałe od przysyłek reszty: Bonieckiego 0·75, Brükmanna bar. 2 kor.

Nakładem Tow. heraldycznego. Redaktor nacz. i odpow.: **Władysław Semkowicz.** I. Związkowa drukarnia we Lwowie

Genealogia Boguszów z Kowalskiej (Boguszowej) Woli oraz Kościelca.

I. II. III. IV. V. VI.

- I. **Bogussius** de Kowalska Wola 1485
  - II. **Jan I** 1460—1530 dz. Woli Kowalskiej, *ż. Anna z Małęczyna Kochanowska*
    - III. 1. **Zofia** *m. Stanisław Sobieski 1526*
    - III. 2. **Jan II** 1522—1544 komornik radomski, *ż. Zofia Śreniawianka*
      - IV. 1. **Jan III** 1561 podk. lubels. star. zwoleński, kaszt. czchowski 1582, „ zawichojski, *ż. Urszula Maciejowska*
        - V. 1. **Bernard** † 1603, *ż. Dorota Kochanowska*
        - V. 2. **Krzysztof** † 1633, *ż. Anna de Bobrek Ligęza*
        - V. 3. **X. Jerzy** † 1632, kan. krak. 1604
        - V. 4. **Olbracht** † 1632, *ż. Helena z Górżna*
          - VI. 1. **Jerzy Benedykt** † 1681, *ż. Regina Rykalska*
          - VI. 2. **Zofia** *m. Adam Próchnicki*
        - V. 5. **Jan IV** *ż. Katarzyna Czuryło*
          - VI. 1. **Jan V**
          - VI. 2. **Tomasz**
          - VI. 3. **Aleksander**
        - V. 6. **Elżbieta** *m. Zygm. Myszkowski*
        - V. 7. **Anna** (zakon.) † 1648
    - III. 3. X. **Kasper** 1535 pleban w Jemielnie
    - III. 4. **Mikołaj I** 1492–1560, dworz. bisk. Tomick. 1525, „ króla 1537, starosta krasnost. 1549, dz. Kościelca 1551, wojski lubelski 1558
      - IV. 2. **Stanisław I** † 1581, wojski krasnost. 1561, *ż. 1) Anna Samborzecka 2) Anna z Konar*
        - V. 1. **Stanisław II** † 1615, dworzanin król., dz. Kościelca i Ziemblic
        - V. 2. **Hieronim I** † 1617, *ż. Anna de Wojsławice Cikowska*
          - VI. 1. **Stanisław III** † 1623, wojski krasnost.
          - VI. 2. **Hieronim II** † 1624, *ż. Anna de Grudna*
        - V. 3. **Dorota** † 1615, *m. I v. Jan Burzyński II v. Piotr Szczepanowski*
        - V. 4. **Zuzanna** *m. Abrah. Szczepanowski*
        - V. 5. **Jadwiga** *m. Abrah. Błoński*
          - VI. 1. *Jan Błoński*
          - VI. 2. *Piotr Błoński*
      - IV. 3. **Mikołaj II** † 1600, wojski radomski star. zwoleński 1581, *ż. Zofia Firlejówna*
        - V. 1. **Jan VI** kaszt. zawichojski 1645 † 1667, *ż. 1) Agnieszka z Jakubowic 2) Marya Kalinowska*
          - VI. 1. **Maryanna** † 1669, *m. Piotr Komorowski 2 v. Bylina Jan 3 v. Mik. Oraczewski*
          - VI. 2. **Marcin** † 1705, regim. podolski
          - VI. 3. **Aleksander**
          - VI. 4. **Tomasz**
          - VI. 5. **Eufrozyna** *m. Oborski Francisz.* 1675
          - VI. 6. **Anna** (panna).
        - V. 2. **Katarzyna** *m. Jan Tęgoborski*

GENEALOGIA BALÓW.

I.

Piotr Węgrzyn *(Petrus? Ungarus)* r. 1364

II.

Matjasz I z Boisk 1424—1431 *ż. Anna*

III.

Piotr Matjaszowic z Boisk 1434—1465

Jerzy Matjaszowic z Boisk potem z Humnisk 1435

Jan I Bal z Nowotańca, podczaszy, 1462, funduje kościół w Nowotańcu

Helena za *Marcinem ze Smolic* 1440

Małgorzata 1435

Jadwiga 1436 za *Mikołajem z Pobiedny*

IV.

Ewa za *Mikołajem Żabą*

Zuzanna za *Janem Herburtem*

Rozalia za *Odnowskim*

Matjasz II Bal z Nowotańca, podkomorzy i kasztelan sanocki *ż. Anna Weszmuntowska*

Piotr I ksiądz 1478

Mikołaj I 1478—1506, stolnik sanocki 1485 *ż. Zofia z Pruchnika*

Barbara za *Zarszyńskim*

Anna I voto *Jaćmirska* II voto *Włyńska*

V.

Mikołaj II Bal z Nowotańca (potem z Hoczwi) *ż. Helena Tęczyńska*, 1510 fundacya kościoła w Hoczwi, 1519 pisarz sanocki, 1531—1534 podkomorzy sanocki

Katarzyna

Barbara

Anna za *Janem Tyrawskim*

Jadwiga za *Stanisławem Latoszyńskim*

VI.

Matjasz III Bal z Hoczwi, 1558—1595, *ż. Elżbieta z Łabiszyna Latalska*, druga *ż. Anna z Jedlińska*

Stanisław I Bal z Hoczwi 1540—1594, zastępca starosty sanockiego 1548, *ż. Dorota z Jedlińska*

Anna za *Domaradzkim*

VII.

Jan II Bal z Hoczwi, *ż. Anna z Sienna* 1595—1635

Piotr II Bal z Hoczwi 1598—1620, *ż. Jadwiga ze Szczekarzowic*, 1615 funduje kollegium Jezuitów w Krośnie, 1607 podkomorzy sanocki, 1617 funduje ołtarz w kościele parafialnym sanockim

Matjasz IV 1598—1612

Katarzyna 1597

Anna 1585

Samuel rotmistrz królewskiej chorągwi 1598—1651

VIII.

Matjasz V 1612—1651 *ż. Barbara z Orzechowiec*, II voto *Drohojowska* — zginął pod Beresteczkiem (? Woycicki Pamiętniki)

Elżbieta *vel Halszka* za *Witkowskim*

Piotr III 1667 przechodzi na katolicyzm — dziedzic Średniej i Zadniej wsi, Bereski i Bereżnicy 1660 - *ż. Ewa z Wielkiego Rylska*

Jan III 1663 *ż. Anna Słupecka*

Adam I 1620—1639, r. 1634 lokuje Baligród na prawie niem., 1635 chorąży sanocki, *ż. Konstancya*

Stefan 1620—1675 marszałek sądów kapturowych 1668, podkomorzy sanocki 1667—1675, fundator kaplicy w Wołkowyji, *ż. Zofia Ostrowska*

Anna za *Aleksandrem Lipskim*

Zofia

Agnieszka za *Janem Kandydem Wapowskim*

Helena

Mikołaj III

Zofia za *Stanisławem Bełzeckim*, wojewodą podolskim

IX.

Piotr IV 1620—1665

Stanisław II 1678 *ż. Katarzyna Oraczowska*

Bogusław 1678—1685 *ż. Teresa z Kruszkowic Łaszowska*, II voto *Humnicka*

Michał I 1654—1669

Jan IV 1653 sędzia sanocki *ż. Teresa Rapsztyńska*

Stanisław III 1650-1678

X.

Adam I cześnik łukowski *ż. Helena Ubysz*

Michał II stolnik czernichowski z Hoczwi i Średniej wsi *ż. Pelag. Mokrska*

Jan V *ż. Katarzyna Drohojowska*

Antoni 1709—1724 in Baligród haeres, pincerna premisliensis, 1724 podskarbi sanocki *ż. Teresa Rupniewska*, I voto *Drohojowska*

XI.

Michał III *1732 z Nowosiółek *ż. Teresa Serednicka* ur. 1751 † 1819

Aleksander podstoli latyczowski 1712—1758, *ż. Róża Krzyżanowska*

Hieronim cześnik czernichowski 1754

Wiktorya za *Antonim Bobowskim*

Katarzyna za *Romerem*

Anna

(?) **Salomea** za *Stanisławem Karsznickim*

(?) **Ignacy** starosta taborowski, *ż. Barbara Domicela z Andrassych* II voto *Pothaym*